

■ Hector Hugh Munro

- Xalam yuxarı mərtəbədədir, tezliklə o da aşağı düşəcək, cənab Nattel! - 15 yaşlı yeniyetmə qız təmkinlə dedi. - Xalam gələne kimi həmsöhbətiniz mən olaram, mənim xoşagəlməz xasiyyətimə dözməlisiniz.

Framton bu qıza nə deyəcəyini bilmədi. Qorxurdu ki, deyəcəyi söz qızın xalasını hörmətdən salar. Framton həkimin məsləhəti ilə tanı-

dı. - Bacınız bu kənddən gedəndən sonra.

- Xalanızın faciəsi? - Framton soruşdu, nədənsə istirahət etməyə gəldiyi bir kənddə faciənin baş verməsi ona bir az qəribə göründü.

- Yəqin ki, sizin üçün maraqlıdır, oktyabr ayında biz nə üçün balkonun qapısını açıq qoyuruq. Əgər maraqlanırsınızsa səbəbini deyə bilərəm, - qız balkonun bağa açılan qapısını göstərərək dedi.

- Oktyabr ayı olmağına baxmayaraq hava istidir, mənə, balkonun qapısını ona görə açıq qoymusunuz, - Framton dedi. - Balkonun qapısının açıq olmasının xalanızın faciəsinə bir aidiyyəti var?

- Bəli. Üç il bundan əvvəl xalamın əriylə xalamın iki cavan qardaşı bax elə bu qapıdan çıxıb ova getdilər. Amma onların heç biri geri qayıtmadı.

pıdan da içəri girəcəklər. Ona görə də hər gün səhər açıldandan şər qarışana qədər xalam balkonun qapısını açıq saxlayır. Yazıq xalam bu faciə barədə mənə o qədər danışmış, deyir ki, əri ova gedəndə çiyinə ağ rəngli sukeçirməyən pləş atmış. Hələ kiçik qardaşı Ronninin "Berti, sən niyə tullanırsan?" mahnısını necə zümzümə etdiyini xalam mənə neçə dəfə danışmış. İnanın mənə, belə sakit gecələrdə mənə qəribə hisslər olur, elə bilərəm ki, onlar balkonun qapısından keçib evə girəcəklər.

Qız sözünü bitirəndə həyəcədən bədəni titrədi. Framton da həyəcanlanmışdı. Qızın xalası otağa girib bir az gec gəldiyi üçün üzr istəyəndə o bir az sakitləşdi.

- İnanıram ki, Vera sizi söz-söhbətiylə yaxşıca əyləndirib maraqlı, - qadın dedi.

lərin bol olacağından həvəslə danışdı. Onun sözləri Framtona çox dəhşətli görünürdü, çox çalışdı ki, söhbətin mövzunu dəyişsin, buna nail olsa da, o görürdü ki, qadının fikri-zikri balkonun qapısındanadır. Tez-tez qapıdan boylanırdı. Framton təəssüf edirdi ki, bu kənddə belə dəhşətli faciənin ildönümü günündə gəlib.

Sonra Framton kəndə gəlməyinin səbəbini xanım Sappletona açıqladı. Çünki bilirdi ki, insanlar hər şeyi xırdağına qədər bilmək istəyirlər.

- Həkimlər mənə bir müddət istirahət etməyi məsləhət bildilər, mən həyəcanlanmamalı, pis xəbərlərdən uzaq qaçmalıyam. Pəhriz saxlamaqla heç nəyə nail olmadım.

- Deməli, kəndə bu səbəbdən gəlmisiniz? - xanım Sappleton dedi və əsnədi. Elə bu vaxt o dik atıldı. Buna səbəb heç də Framtonun ona dedikləri deyildi.

O balkonun qapısına tərəf qaçıb dedi:

- Şükür Allaha, axır ki, onlar qayıtdı. Şam yeməyinin vaxtıdır. Deyəsən onlar heç də gözələrinin içinə qədər palçığa batmayıblar.

Framton qadının sözlərini eşidəndə tir-tir əsdi, qəribə tərzdə yeniyetmə qıza baxdı. Qız da balkonun qapısından baxırdı, gözələrində qəribə qorxu vardı. Framton heç özü də bilmədi ki, nə üçün yerindən dik qalxıb balkonun qapısına tərəf getdi və onlar baxan istiqamətə boyladı. Framton gördü ki, üç nəfər darvazadan girib aram addımlarla balkona sarı gəlirlər. Onların üçünün də çiyində tüfəng vardı, biri çiyinə sukeçirməyən ağ pləş atmışdı. Yorğun, qəhvəyi ov iti onların ayağına dolaşmışdı. Onlar balkona yaxınlaşanda kişilərdən ən cavanı xırıltılı səsle oxumağa başladı: "Berti, niyə tullanırsan?"

Framton heç nə demədən cəld əl ağacını və şlyapasını qamarladı, zalın qapısına sarı qaçdı.

- Əzizim, bu da biz, gəlib çıxdıq, - ağ pləş geyinmiş kişi balkonun qapısından içəri girən kimi dedi: - Çox palçıq idi, amma narahat olma, üst-başımızın palçığı quruyub. Yaxşı, bizi gören kimi arxa qapıdan qaçan kim idi?

- Cənab Nattel idi, çox qəribə bir adamdı. Xəstəliyi haqda danışdı, sizi gören kimi isə xudahafizləşmədən, hətta üzr istəmədən zalın qapısından çıxıb qaçdı. Elə qaçırdı, elə bil sizi görəndə ruh görmüşdü.

- Onun niyə belə qaçmasının səbəbini bilərəm, o ov itindən qorxub qaçdı - yeniyetmə qız dedi. - Onunla söhbət edəndə o mənə dedi ki, bir dəfə Qanq çayının sahilində qəbiristanlığın yanında ov edirmiş. Bir sürü it ona hücum edib, o da bütün gecəni təzəcə qazılmış bir qəbirin içində keçirib, başı üstə də itlər hürürmüş. Bu halda kimin əsəbləri pozulmaz ki?

Yeniyetmə qız qısa vaxt ərzində özündən hekayələr uydurmaqda mahir idi.

İngiliscədən tərcümə edən:
Sevil Gültən

Açıq qapı

Hekayə

madığı bu kəndə gəlmişdi. Həkim demişdi ki, bir müddət başqa bir yerdə qalsa əsəbləri sakitləşər, daha əsəbdən əziyyət çəkməz.

- Məndən olsa, kəndə getmərsən, - Framton bu kəndə gəlməyə hazırlaşanda bacısı ona canıyananlıqla demişdi. - Bilirəm ki, sən orda heç kimlə dil tapa bilməyəcəksən, nəticədə vəziyyətin daha da pisləşəcək, əsəblərin pozulacaq. Amma əgər sözümə qulaq asmayıb gedəcəksənsə mən orda tanıdığım adamlara məktub yazaram, onların yanına gedərsən. Orda tanıdıklarımın bəziləri yaxşı insanlar idi.

Framton üçün çox maraqlıydı, bacısının məktublarından birini təqdim edəcəyi xanım Sappleton yaxşı adamlar qrupuna daxil idi, yoxsa yox.

- Siz bu kəndin adamlarından kimisə tanıyırsınız? - yeniyetmə qız araya çökən sükutu pozub soruşdu.

- Heç birçə nəfəri də tanımıram, - Framton dedi. - Mənim bacım 4 il bundan qabaq bu kənddə, keşişin evində qalıb. Bura gələndə o tanıdığı adamlara bir neçə məktub yazıb verdi, həmin adamları tapıb məktubları verməliyəm.

O son cümləsini deyəndə hiss olunurdu ki, kəndin adamlarından heç birini tanımadığına təəssüf edir.

- Deməli, siz mənim xalam haqda heç nə bilmirsiniz? - yeniyetmə qız bic-bic gülümsəyib soruşdu.

- Yalnız adını və ünvanını, - qonaq cavab verdi. Framton bilmək istəyirdi ki, xanım Sappleton ailə qurub, yoxsa subaydır. Evə baxanda bu evdə kişi yaşadığını hiss etmək olurdu.

- Xalamın faciəsi də elə 3 il qabaq oldu, məhz bugünkü gündə, - qız de-

di. Ov etdikləri yerdə dərin bataqlıq vardı, çox sevdikləri pusqu yerlərinə keçərkən bataqlıqda batdılar. Yay çox yağışlı keçmişdi, həmişə təhlükəsiz olan yerlər yağış çox yağdığından dəyişmişdi. Yəni, dediyim odur ki, onların meyitlərini də tapmadılar, - qız belə deyəndə kövrəldi, sonra özünü ələ alıb sözüne davam etdi. - Yazıq xalam! Həmin gündən gözələri yolda qalıb, ümid edir ki, onlar bir gün geri qayıdacaq, yanlarında da qəhvəyi ov itləri. Xalam inanır ki, onlar bir vaxt balkonun qapısından necə çıxıb gediblərsə bir gün həmin qa-

- Hə, o maraqlı söhbət edirdi. - Framton dedi.

- Yəqin ki, balkonun qapısını açıq qoymağıma etiraz etməzsəniz, - xanım Sappleton dedi. - Mənim ərim və qardaşlarım ova gediblər, bir azdan qayıdacaqlar. Onlar ovdan gələndə həmişə balkonun qapısından girirlər evə. Onlar bu gün bataqlığın yaxınlığında ov edəcəkdilər. Mənim yazıq xalçalarım bu gün də palçığa batacaq. Siz kənd adamlarını xoşlayırsınız? Kənd həyatı ürəyinizdədir?

Xanım Sappleton ovdan, meşədə quşların az olmağından, qışda ördək-

Təsisçi:
Sona
VƏLİYEVA

Baş redaktor:
İlham
QULİYEV

Ünvan: Bakı ş.
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
25-ci bina
Telefon: 510-61-92,
"432-88-45,
Faks: 510-61-93
E-mail: kaspıqazeti@gmail.com

Qəzet Mətbuat və
İnformasiya
Nazirliyində
qeydiyyatdan keçib.
Lisənziya №022264,
Qeydiyyat №V 64

Qəzet redaksiyanın
kompyuter mərkəzində
yığılıb, səhifələnib.
Bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün çıxır.

Tiraj: 5000

Müəlliflərin mövqeyi ilə
redaksiyanın mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər